

Tot el que (de moment) es pot saber sobre els directius, els sous i les dietes de TMB

La vaga de bus i de metro ha servit per reobrir el debat al voltant de l'opacitat de l'empresa pública Transports Metropolitans de Barcelona (TMB). Quants càrrecs directius té? Quant cobren? En què es gasten els diners? Preguntes que, amb alguna excepció, no tenen encara una resposta concreta avui per part d'aquesta empresa 100% pública que depèn de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Marc Font

La vaga de bus i de metro d'aquesta setmana ha servit per reobrir el debat al voltant de l'opacitat de l'empresa pública Transports Metropolitans de Barcelona (TMB). Quants càrrecs directius té? Quant cobren? En què es gasten els diners? Preguntes que, amb alguna excepció, no tenen encara una resposta concreta avui per part d'aquesta empresa 100% pública que depèn de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. CRÍTIC radiografia tot el que (de moment) es pot saber sobre els directius, els sous i les dietes de TMB enmig d'una guerra de xifres, bàsicament entre l'administració i la CGT, el sindicat majoritari al metro.

El 27 de gener, el consell d'administració de TMB va aprovar un pressupost de 777 milions d'euros per a l'any 2016, però els comptes no estan penjats a la web. **CRÍTIC ha tingut accés als pressupostos** i, curiosament, el detall és molt més gran en els ingressos que no pas en les despeses. S'hi especifica una previsió d'ingressar 150.000 euros gràcies a la venda de ferralla, més de 700.000 per les màquines de 'vending' i 850.000 de telefonia mòbil. Tanmateix, s'hi explica poc de les despeses.

Al pressupost aprovat al qual ha tingut accés CRÍTIC, **l'únic desglossament en la despesa salarial és entre la que va a parar al metro (172 milions) i la del bus (207)**. No hi apareix cap dada separada sobre personal directiu o fora de conveni. Fonts de l'actual direcció de TMB han manifestat a CRÍTIC la voluntat que hi hagi "transparència" a l'empresa. En aquest sentit, en un termini aproximat d'uns dos mesos s'hauria de publicar la primera entrega d'un nou portal web on hi hauria una informació econòmica molt més detallada de TMB, segons ha publicat ['La Vanguardia'](#) citant fonts tant de la companyia com del consistori.

L'alcalde de Barcelona, Ada Colau, [va afirmar diumenge](#) que el sou brut anual mínim dels treballadors del metro és de 29.000 euros, mentre que la mitjana arriba als 33.000, unes quantitats negades posteriorment per tots els sindicats, que situen el [salari mínim en uns 25.000 euros](#). Dos dies després, en una entrada a [Facebook](#), Colau va reconèixer la necessitat de "revisar i racionalitzar l'estructura directiva" de TMB. Com a rèplica, **el sindicat CGT va enviar un comunicat dilluns** on assegura que, mentre que el cost mitjà del personal dins del conveni del metro ha caigut en 95 euros del 2011 al 2014, el del personal directiu **ha crescut en gairebé 11.000 euros** i supera, de mitjana, els 87.000.

Quant guanyen els càrrecs directius de **Ferrocarril Metropolità de Barcelona** (metro) i

Transport de Barcelona (bus), les dues principals societats que pegen del grup Transports Metropolitans de Barcelona (TMB)? No es tracta d'un tema menor, sinó que una de les reivindicacions dels vaguistes és, precisament, la publicació detallada dels salaris dels directius, així com del pressupost desglossat i de l'organigrama complet de TMB. La resposta detallada és una incògnita. L'única informació pública disponible és la que apareix al document "estructura de personal", que es pot consultar al [web corporatiu](#), i que divideix la plantilla en vuit categories professionals. Ara bé, no concreta el nombre de persones de cada categoria ni detalla els sous, sinó que es limita a parlar de "retribucions mitjanes".

571 persones fora de conveni

Una part de la informació que s'ha conegut darrerament sobre les interioritats de TMB l'ha revelat el regidor de la **CUP Capgirem Barcelona** Josep Garganté, que també és membre del consell d'administració de Ferrocarril Metropolità de Barcelona. Garganté, citant el que li ha respost la direcció de TMB a una bateria de preguntes, [ha explicat](#) que hi ha 571 persones en plantilla fora dels convenis col·lectius —265 al bus i 306 al metro—, i que bàsicament són "tècnics, comandaments intermedis i administratius qualificats", sobre els quals TMB no pot donar més informació per no "contravenir a la Llei orgànica de protecció de dades".

D'entre els sous de la cúpula actual, n'han transcendit dos. La mateixa companyia va aprofitar la [nota de premsa](#) en què va anunciar la designació de Mercedes Vidal, regidora de Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona, com a presidenta de TMB per fer públic el nomenament d'Enric Cañas com a conseller delegat. La presidenta de TMB no cobra res pel càrrec, sinó que, tal com marca el seu codi ètic, cobra el mateix que qualsevol regidor de Barcelona en Comú. El conseller delegat, Enric Cañas, sí té un sou de **gairebé 106.000 euros, cosa que suposa "una rebaixa de gairebé el 40%"** respecte a la retribució que tenia Dídac Pestaña, vicepresident executiu durant el mandat anterior.

Setmanes després es va nomenar Pau Noy adjunt al conseller delegat. Noy, que en la darrera legislatura havia estat vocal del consell de TMB a proposta d'ICV, rep una retribució de prop de 60.000 euros, incloent-hi els beneficis socials.

Exalcaldes del PSC, històrics de TMB

TMB depèn de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, per tant, és habitual que alcaldes i exalcaldes del PSC hagin estat presents en els màxims òrgans directius de l'empresa pública.

Dídac Pestaña, alcalde socialista de Gavà entre el 1985 i el 2005, **va cobrar uns 160.000 euros anuals** entre el 2012 i el 2014, però el 2011 havia arribat als 179.000. En tots els casos, la quantitat es repartia gairebé al 50% entre Transport de Barcelona i Ferrocarril Metropolità. Pestaña no és l'únic antic càrrec institucional del PSC que va ser recol·locat a sou de TMB.

L'actual director comercial i de màrqueting de l'ens és Joaquim Balsera, que va succeir-li a l'alcaldia de Gavà, on va estar-hi fins al 2014. [Balsera va arribar a TMB al setembre de l'any passat](#) i el seu sou no s'ha fet públic. L'actual vicepresident de TMB és un dirigent socialista en actiu, Antoni Poveda, que és alcalde de Sant Joan Despí.

Unes 25 persones al consell de direcció

Segons les dades de la companyia, TMB comptava amb data 31 de desembre de 2014 amb una plantilla de 6.974 persones (3.850 al bus i 3.124 al metro), el 8% de les quals cobraven sous fora de

conveni. Òscar Sánchez, afiliat a la CGT i un dels portaveus del comitè de vaga del metro, [ha matisat](#) que no tot el personal fora de conveni correspon a càrrecs directius, sinó que també hi ha treballadors que estan “per sota”, amb condicions més precàries que la majoria de la plantilla.

Pel que fa a les remuneracions, els membres del consell de direcció s'embutxacarien de mitjana un sou fix brut d'uns 97.685 euros en el cas del metro i de 97.570 en el del bus, a banda d'uns complements —retribució variable més cobertures socials i assistencials— de 12.600 i 13.069 euros, respectivament. A l'estructura de personal publicada per TMB no es detalla el nombre de directius que hi ha a cada grup, però el sindicat COS [va fer pública la resposta](#) que al juny de 2014 Santi Vila, aleshores conseller de Territori de la Generalitat, va donar a una pregunta de la CUP, segons la qual el consell de direcció del metro tenia 13 membres, i el de bus, 12. En aquell moment, hi havia 50 directors de servei (30 al bus i 20 al metro) amb sous mitjans de 85.000 (bus) i 87.400 euros (metro), a banda de complements per sobre dels 15.000 euros; i 184 responsables d'unitat i responsables tècnics de cadascun dels àmbits organitzatius de TMB (88 al bus i 96 al metro), amb retribucions fixes de més de 56.000 euros i complements d'uns 8.500. **Segons els càlculs de la COS, la despesa en càrrecs directius seria de 35 milions l'any.**

Cada tres mesos se celebra una sessió del consell d'administració de TMB, remunerat amb unes dietes que van dels 811 euros (per a presidència) als 540 (vocal). Però, segons han informat fonts de l'ens a CRÍTIC, diversos consellers han renunciat a cobrar les dietes. Dos casos són, segons ha pogut confirmar aquest mitjà, el de la presidenta, **Mercedes Vidal**, i el del vicepresident, Antoni Poveda, dirigent del PSC i alcalde de Sant Joan Despí, que no cobren ni un euro per dietes.

Gairebé 600.000 euros al bufet Garrigues

Malgrat disposar d'un equip jurídic propi, cada any TMB gasta més de 250.000 euros en la contractació de bufets d'advocats externs. En la documentació a la qual ha tingut accés CRÍTIC i sota l'epígraf “serveis de defensa jurídica especialitzada”, hi apareixen càrrecs de més de 290.000 euros el 2011, de 240.000 el 2012, de 280.000 el 2013 i de 275.000 el 2014. El més contractat és el [bufet Garrigues](#), el més gran de l'Estat espanyol, amb una facturació de 335 milions el 2014. En concret, ha obtingut uns honoraris de 850.000 euros de TMB en el període 2011-2014, la majoria (580.000) pagats pel metro. Qui també ha rebut encàrrecs és **Cristóbal Martell**, advocat de la família Pujol, Josep Lluís Núñez, l'extresorer del PP Álvaro Lapuerta, l'exsecretari d'Organització del PSC Daniel Fernández o Leo Messi, entre [molts altres vips](#). Martell va cobrar 13.800 euros de TMB el 2014.

Projectes empresarials multinacionals

Malgrat que l'activitat de TMB es concentra, òbviament, a l'àrea metropolitana de Barcelona, la companyia ha esdevingut pràcticament **una multinacional del transport col·lectiu**. Des de fa anys, manté una certa activitat internacional i participa en la gestió o en l'assessorament de [projectes de transport forans](#). Ja sigui en solitari o aliada amb altres societats, ara mateix té projectes en països tan llunyans com ara Panamà, l'Equador, Algèria o França.